

Taylor Patrick

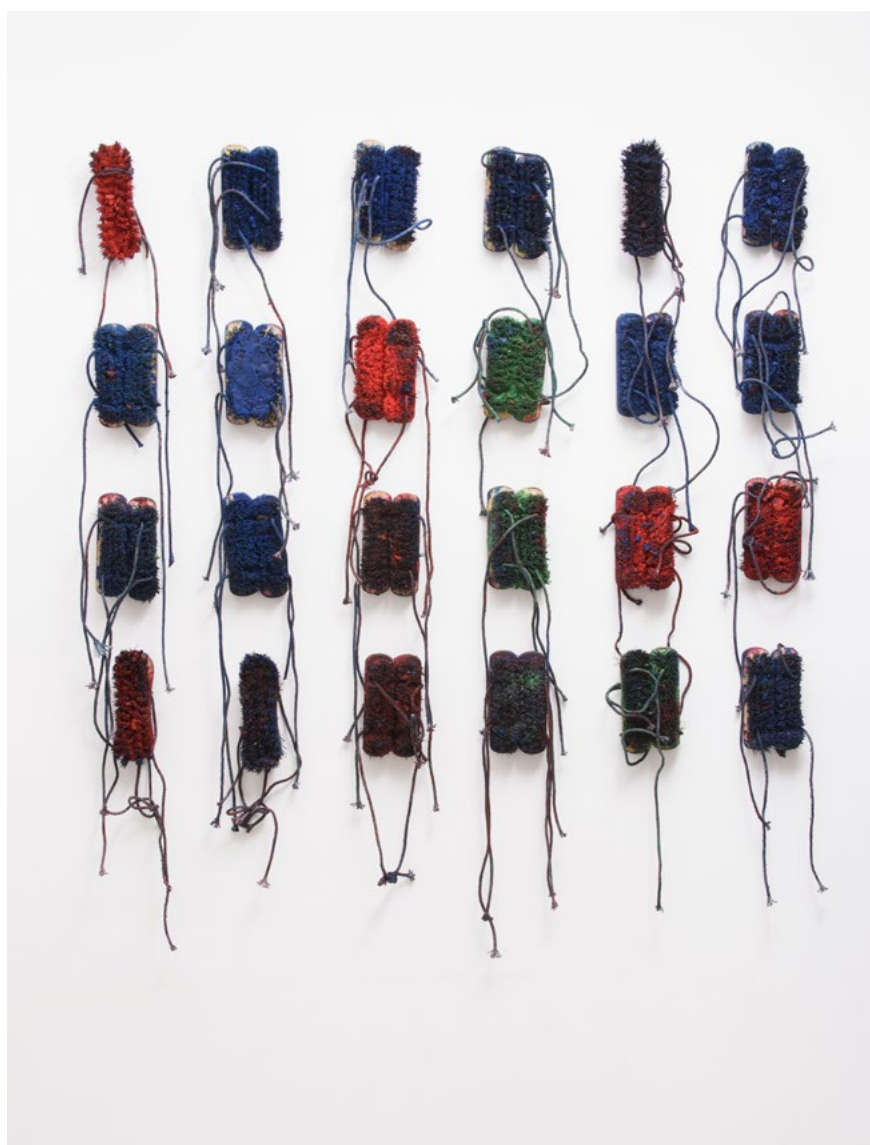
Elforgatott végtelen

Zsin Bence művészetéről

Mit jelent belépni egy közösségbe és kilépni onnan? Zsin Bence részvétel alapú képzőművészeti projektjeiben kulcsfontosságú kérdés az emberi méltóság megőrzése. Mire kell tekintettel lennie annak, aki egy zárt, önmagát láthatatlansággal is óvó közösség átmeneti tagjává válik? Hol kezdődik a felelősségvállalás, hol ér véget a mágikus kör? Mire figyeljen, aki művészettel akarja formálni mások hétköznapi valóságát és éltető fikcióit? Zsin művészeti gyakorlatában és kutatómunkájában is hasonló morális kérdésekre keresi a választ, művészete elementáris ereje révén gondolkodtat el, nem támaszkodik hivatkozásokkal telítődött értelmezésekre.

A hazai képzőművészeti közeg Zsin nevét az *Úszó ház* (2017) című munka kapcsán hallhatta már. A Rücker-aknai bányató közepére úsztatott ház a szimbólumok sorsára jutott, jelentésrétegeibe beleszövődtek a résztvevők narratívái és kapcsolódásai. A ház fala festéseknek, árnyjátéknak vált felületévé, és egy egész közösség dolgozott a közös narratíva kibontásán. Ez is, ahogyan Zsin több, Pécs agglomerációjához tartozó településen megvalósult projektje, egy-egy közösség valóságából merítkezik, azzal lép interakcióba a kölcsönösség jegyében. Egy nem régi művében például Zsibrik világtól elzárt egykori településén, melyet az elvonó tölt meg élettel, egy művészetterápiás szakembert (Walter Katalin mozgás- és táncterapeutát) is bevonva drog- és alkoholbetegekkel dolgozott együtt. Birkajelölő krétával felszerelt, nyomhagyó cipőket eskábált, amelyeket ő és a projektbe bevont férfiak magukra húztak, és a földön kiterített vásznakot bejárva összekötötték a terápia felszabadító határátlépéseit a képi absztrakció egyéni megérzéseken túlmutató megnyilvánulásaival. Ezek a festmények aztán a Zsolnay-gyár impozáns, használaton kívüli terében kerültek installálásra. Már az előbbi két példából is látszik, hogy Zsin Bencét nem a white cube igézete hajtja, hanem az olyan helyspecifikus szituációk megtalálása, melyek új fényben láttatják a művek révén az emberi lehetőségeket.

A hagyományosabb táblaképfestészet is fontos szerepet tölt be Zsin művészetében. Kompozíciói képletszerűen ragadják meg azokat a szimbolikus tereket, melyek a szemlélődéshez szükséges kereteken át derengenek

fel. Képein gyakran udvarok, fák által övezett kertek jelennek meg. Mindez az olajfesték, a sellak és az állatjelölő kréta lazúrokból és vastok szintömbökből rétegzett formációjában rögzül képpé. Zsint az objekt műfaja is foglalkoztatja, festményei mellett olykor a földművelő kultúra tárgyai lényegülnek át. *H. J. három hold földje*

↑
A zsírkréta cipők, amelyeket a résztvevők viseltek a Zsibrik-projekt során, 2018
Fotó: Horváth S. Gábor
A művész jóvoltából

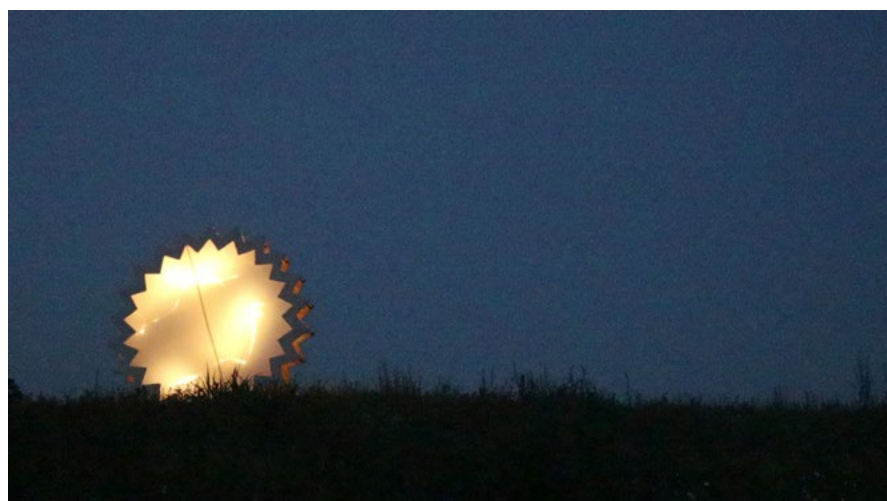

↑
ZSIN Bence: *János bácsi*,
részlet a *Méhes* című
munkából, Kistótfalu, 2021
Fotó: Komjáthy Máté
A művész jóvoltából

című, 2020-as konstrukciója esetében egy borona fogaihoz rögzített nyomhagyó eszközöket, műtermében pedig sokáig hevert egy malomkő is, hogy aztán egy teleszkópszerű műegyüttes részévé váljon. A tárgyakhoz és a festészeti anyagokhoz való elemi kapcsolódás a teoretikus olvasatok mindent fogalmivá avanszáló megközelítései helyett az érzékelés nyitottabb pályáin keresztül bontakozik ki.

A pandémia alatt a művész égitesteket konstruált, melyeket rövid, performatív akciók, úgynevezett tájperformanszok során hozott mozgásba: a járásban meglevenedő gépnapok, repülő gépházak, dekontextualizált iránymutatók a föld-ég kettősében gurulnak játékos, gyermekrajzszerű komolysággal bontva meg a táj csendjét. Az artificializmus fejlődéstélektani fogalmát felidézve a nagyléptékű kinetikus műveket Zsin úgy mozgatja, mintha a természeti folyamatok az emberi munka által mennének végbe. A planetáris újrendezés során a főszerepet így az emberi alak tölti be. Zsin ezeket végtelenítve játssza le, videómunkái sziszifuszi tevékenységek önmagukba záródó képsoraivá válnak.

ZSIN Bence: *Esti nap*,
2020, tájperformansz,
Kistótfalu
A művész jóvoltából
↓

Ezeket a helyzetgyakorlatokat gondolta tovább a művész *Méhes* (2021) című összetett munkájában, mely a korábbiakhoz hasonló videókat összegzett egy komplex environmentben. Személyes kapcsolódás révén kiválasztott öregemberekkel dolgozott együtt, akik az életre keltett égitestekhez hasonlóan a ciklikusságot, az idő hömpölygését beszéltek el. A Lajos tata, Gábor bácsi és János bácsi által játékba hozott égitestek beszélgetések mozgatórugóivá váltak, mellyel a művész a tudásátmentés, a generációk közötti kapcsolódás lehetőségeit helyezte fókuszba. A részvétel alapú projekt Zsin korábbi munkásságához hasonlóan, összetett módon szövi össze a kézzelfogható valóságot a kollektív képzelet archetipusaival. A rögzített videóműveket végül az ormánsági Okorág templomának elhagyatott terében rendezte sajátos konstellációivá.

A mű kapcsán Krasznahorkai László *Az ellenállás melankóliája* című regényében szereplő Valuska János kozmológiai színjátékára is asszociálhatnánk, azonban itt a kocsmái szintér zártságát a táj sokirányú perspektívái váltják fel. Az egyetemesség megközelítésének vágya, a végtelen körforgás emberi szereplőkhöz rendelésének gesztusa mindkét alkotásban jelen van. Zsin művében a bevont személyek individualitása nem tűnik el ugyan, de helyette ismereteik, sajátos temporalitásuk kerül a középpontba. Az az időbeliség, amit egy individuuum hordozni képes a külső, gyakran zűrésnek ható jelen ellenére.

A művész idén elnyerte a DECODE Kortárs Építészeti és Művészeti Alapítvány fődíját, mely hagyományosan az interdiszciplinaritás alapján keresi az újszerű, izgalmas megoldásokat az építészet és a képzőművészet termékeny áthallásaira, a tér és a benne élő ember szerepvállalásának új lehetőségeire. Zsin műve, ezekkel a célkitűzésekkel összhangban, rejtettebb mozzanatokból összefonódó narratívákba vezeti a befogadó figyelmét, ahol a természet és az épített környezet összhangba kerül, és a művészet gyógyítani kezd.